

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В
УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE
CONFERENCE**

**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2023

УДК 001:63(4/9)

Рекомендовано до друку збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції: «Тенденції та виклики аграрної науки в умовах війни» Присвяченої 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України вченою радою агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 16 листопада 2023 року протокол № 11.

Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика. Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України матеріали V міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.)/НУБіП України, 2023. 339 с.

ISBN 978-617-8351-50-2

У збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників V міжнародної наукової інтернет-конференції «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика», яка присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України. Висвітлено теоретичні і практичні питання сучасної аграрної науки, напрями їх вирішення та впровадження у виробництво.

Титульна сторінка: "Соняхи". Художник: Радо Явора.

© НУБіП України, 2023.

УДК: 631.5:634.735(100)

АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЛОХИНИ В СВІТІ

Муравська Ю.О., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Гаврилюк О.С., доктор філософії (PhD), асистент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Всі сорти лохини люблять легкі кислі ґрунти. Лохина добре росте на торфових ґрунтах, що має листову підстилку. Щоб створити ґрунт для вирощування лохини використовують: торф, кора хвої, тирса, шишки хвої, кислотність ґрунту до 3,5-4,5 рН. Найкраще для посадки лохини підходять поля які раніше не культивувалися, так як оброблені поля погано впливають на мікоризу лохини високорослої. Лохину не рекомендують висаджувати там де є застій води і дуже близько залягання ґрунтових вод. Найкраще вирощувати лохину на відкритому освітлені, так як затінення призводить до погіршення рівня цукру. Найкраще розташування та посадка кущів лохини з півночі на південь це потрібно для кращого освітлення кущів. Ширина міжрядь коливається від 1,5 до 3,5 метрів. Відстань між рослинами для низькорослих сортів 0,7 м, а для високорослих 0,8-1,2 м. При щорічному обрізанні відстань між кущами становить 0,8 метрів. Посадкову яму підготовлюють на два-три тижні раніше до посадки, для того щоб ґрунт осів. Глибина ями для посадки залежить від рівня залягання ґрунтових вод. На легких суглинках де рівень залягання ґрунтових вод більше 2 метрів, глибина ям сягає 40 см, а її діаметр 60 см. Кислотність субстрату має бути 3,5-4,5 рН для підкислення можна використовувати сірчану кислоту. Найкращим садивним матеріалом є саджанці 2-3 річного віку з закритою кореневою системою. Посадка повинна відбуватися перевальним способом, корені не повинні бути пошкодженими. При посадці корені заглиблюємо на

глибину 5-6 см. Після заповнення яму субстратом необхідно зробити лунку для поливу рослини. Після чого відбувається мульчування рослин тирсою.

Для закладання промислових плантацій використовують одно-, два- або трирічні рослини з закритою кореневою системою. Стандартний дворічний саджанець дає перший урожай на наступний рік після посадки. В перший рік на посадці видаляють цвіт, це стимулює активний вегетативний ріст. Садивний матеріал лохини високорослої можна виростити як традиційними методами: черенкуванням зеленими або здерев'янілими живцями, або з використанням технології *in-vitro*. Сильною перевагою *in-vitro* є велика кількість пагонів у перші 5-8 років життя рослин.

Після посадки саджанців на постійне місце, ґрунт підтримують у вологому стані. Оптимальна вологість ґрунту – 60-70%. Зрошення відбувається двома способами: дрібнокрапельним дощуванням, крапельним поливом ґрунту.

Мульчування – агротехнічний захід за допомогою якого можна покращити розвиток насаджень. Насадження можна мульчувати: тирсою, соломою, хвоєю та корою. Мульчування добре впливає на водний баланс, інтенсивність росту пагонів та рівномірність визрівання деревини.

Здатність рослин рости та формувати врожай в погодних умовах та не потребує великої кількості добрив. Про нестачу або надлишок елемента можна дізнатися з типових зовнішніх ознак.

При дефіциті азоту старі листки набувають світло-зеленого відтінку. Молоді пагони які ростуть при азотному дефіциті мають рожевий колір. При надлишку азоту ріст пагонів відбувається інтенсивний аж до пізньої осені. Це призводить до їх обмерзання взимку.

При дефіциті фосфору проявляється червоно-зеленому забарвленні верхівок листків.

При дефіциті калію верхівки листків відмирають. В міру зростання дефіциту калію краї листків коробляться.

Ознаки дефіциту служать хлорозні плями на листках, а при сильному дефіциті жовто-біле забарвлення листків. Також нестача сірки призводить до підвищення кислотності ґрунту та погіршення життєдіяльності мікоризи.

При дефіциті старі листки буріють і відмирають, також засихають верхівки гілок.

Обрізка молодих кущів. На молодих кущах слід видаляти плодові бруньки протягом перших двох років для кращого розвитку вегетативної маси. На початку третього року потрібно видаляти не правильно ростучі гілки та слабкі пагони. Коли рослина досягла віку близько 8 років, вона повинна мати від 10 до 20 пагонів різного віку. Рання весна – найкращий час для обрізки лохини. При обрізці рано навесні, пошкоджені пагони під час зими легко помітні. Обрізка має велике значення для забезпечення стабільної урожайності і високої продуктивності. Виконуючи обрізку необхідно видаляти пагони як найближче до основи. Не слід залишати пеньки які з часом будуть гнити і заражувати кущ. Видалення пошкодженої деревини є основною метою локальної обрізки гілок верхньої частини пагонів. Така обрізка покращує якість ягід, оскільки в наслідок

такої обрізки зменшиться її загальна кількість на одному кущі. Для омолодження дорослого куща необхідно видалити один або два старих пагони з розрахунком на 5-6 молодих. В наступні роки потрібно видаляти до 20% від загальної кількості старих пагонів і чекати коли відростуть нові. Результаті цього кущ стане продуктивнішим, а кількість пагонів буде зменшуватися.

Дозрівання ягід лохини високорослої сильно розтягнуте в часі і триває 1-1,5 місяці. В залежності від скоростиглості сорту дозрівання настає в липні-серпні. Ягоди збирають вручну коли вони досягли зрілості. Ягоди можна зберігати протягом 2-3 тижнів у холодильнику при температурі +2-3 °С. Для більш тривалого зберігання ягоди заморожують.

